

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”
CONCURSUL JUDEȚEAN
EXCELSIOR
EDIȚIA I, 2024
înscris în
CAEJ NR. 16107/ 28. 11. 2023, la poziția 61
Domeniul: științific
Etapa județeană, 6 aprilie 2024

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	
_____	
Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a IV-a

Se dă textul:

„Odată, mai demult, când viața pe pământ era mai simplă, Soarele strălucea mai tare decât orice și oricine altcineva. Oamenii erau recunoscători și se bucurau de fiecare dată când soarele strălucea. Le aducea bucurie și speranță. Era sursa căldurii lor.

Soarele era singur în vastitatea cerurilor. Se uita în jos la oameni și la cum dansează în lumina sa și se întreba dacă destinul lui este să trăiască o viață de singurătate. „Probabil acesta a fost prețul pe care a trebuit să-l plătesc fiindcă am fost cea mai strălucitoare dintre stele”, se gândea el...

Și totuși, mai era și Luna acolo. În timp ce soarele devenea din ce în ce mai slab și începea să dispară de pe cer, începea să apară luna însoțită de milioane de stele. Strălucirea ei avea un soi de frumusețe tristă căci de multe ori trecea neobservată. Atunci când Luna strălucea, oamenii dormeau. Stelele o priveau, dorindu-și și sperând că într-o bună zi Soarele și Luna să se apropie pentru ca aceasta să nu se mai simtă atât de goală și pustie în interior. Acest lucru nu era posibil. Luna era de neatins și se înconjura de o pătură de întuneric în timpul nopților reci.

Până când, într-o zi, când Soarele s-a strecurat afară din Ceruri, el a reușit să o zărească pe fugă. Ea i-a aruncat o privire, o parte din ființa ei fiind expusă la lumină. Atunci Soarele a știut că și Luna poate străluci, iar în inima lui a înflorit o rază de speranță.

Așa că, pe când stelele hoinăreau în noapte, Soarele s-a îndrăgostit iremediabil, precum un bulgăre de zăpadă care se rostogolește la vale pe un munte... Cât de mult și-a dorit să o vadă! Însă Luna era de neatins. Era cu neputință.

„Pleacă!”, i-a șoptit ea în una din acele nopți, vocea ei fiind la fel de dulce și dureroasă precum ultima rază de lumină a dimineții. „Du-te și lasă-mă să respir, căci eu și cu tine avem sorțile decise! Tu luminezi ziua și eu arunc sclipiri de lumină nopții. Nu putem fi niciodată împreună! Legătura dintre noi ar fi împotriva a ceea ce cred toți oamenii, împotriva a tot ce se cunoaște. Să nu îndrăznești să-ți abandonezi binecuvântarea luminii tale pentru întunericul meu.”

Acestea au fost ultimele cuvinte pe care, cu ultimele puteri, Luna a reușit să i le spună Soarelui. El i-a simțit sufletul pașnic și s-a împăcat cu ideea. Va apune în fiecare noapte pentru a-i ceda locul Lunii tainice.”

(Legenda Soarelui și a Lunii- legendă populară)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. Desparte în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
fugitive			
expusă			
strălucitoare			
trecea			

6 puncte

2. Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
întuneric		
iubire		
tristă		
singurătate		

4 puncte

3. Analizează gramatical cuvintele subliniate:

- Lună, tu luminezi noptile întunecate!

4 puncte

4. Transformă următoarele cuvinte în părțile de vorbire date în tabel:

Substantiv	Adjectiv	Verb
lumină		
	tristă	
		a se bucura
supărare		

4 puncte

5. Alcătuieste câte o propoziție enunțiativă cu expresiile „*pătură de întuneric*” și „*binecuvântarea luminii tale*” .

4 puncte

6. Alcătuieste câte două enunțuri cu următoarele cuvinte „*lună*” și „*zi*”, cu sensuri diferite față de cele din text.

6 puncte

7. Transformă următoarea propoziție simplă într-o propoziție dezvoltată formată din cel puțin 4 cuvinte: *Tu luminezi.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1. Care era dorința stelelor? Formulează răspunsul în două-trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

2. Precizează care este menirea soarelui. Motivează răspunsul în două- trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

3. Selectează din text trei elemente care aparțin cadrului cosmic.

4 puncte

4. Scrie câte două trăsături ale Soarelui și ale Lunii prin care aceștia sunt asemănați cu o persoană (sunt personificate). Prezintă trăsăturile, în patru-cinci enunțuri.

10 puncte

